

La importància de tenir una bona relació família-escola durant el període d'adaptació a la llar d'infants

The importance to have a good relationship between the family and the school during the period of adaptation to the nursery school

Clàudia Abaurrea Gasull

Treball Fi de Grau – 4t (matí)

Tutora: Anna Balcells Balcells

20 de maig del 2016

Grau d'Educació Infantil

Resum

Actualment, es parla bastant sobre la relació que s'ha de tenir entre l'escola i la família i els beneficis que aquesta té per l'infant. Però, en la pràctica, aquesta relació és tan bona i permanent com hauria de ser-ho? La finalitat d'aquest estudi és saber com és la relació que tenen les famílies i els docents actualment i més concretament però, en durant el procés d'adaptació dels infants a l'escola bressol, ja que és un moment clau pel desenvolupament de l'infant. En aquest estudi han participat mestres i famílies de 3 escoles del Maresme, concretament 17 mestres i 74 famílies. S'ha pogut comprovar que tant les mestres que han participat a la investigació com les famílies tenen la mateixa opinió sobre com és aquesta relació i com se senten durant l'adaptació. Finalment, s'ha pogut comprovar que la opinió dels participants i el que podem trobar a la literatura concorda bastant però, tot i això, hi ha alguns aspectes en els que hem de continuar treballant per tal de millorar aquesta relació.

Paraules clau: Relació entre la família i l'escola, període d'adaptació, escola bressol.

Abstract

Today, we talk a lot about the relationship that should be between the school and the family and the benefits this has for the child. But in practice, this relationship is as good and permanent as it should be? Therefore, the aim of this study is to know how the relationship with families and teachers is now, but in particular we have focused on the relationship during the period of adaptation to kindergarten because it is a very important moment for child development. This study involved 17 teachers and 74 families of 3 kindergartens. It has been found that the teachers who participated in the investigation and families have the same opinion on how this relationship is and how they feel during the adjustment period. Finally, it has been found that the participants and the literature say the same but, nevertheless, there are some areas in which we must continue working to improve this relationship.

Keywords: Relationship between family and school, period of adaptation, nursery school.

Marc teòric

Història de l'educació infantil

Fins a finals del segle XVII i principis del segle XIX no hi va haver un gran interès per la infància ni tampoc per la seva educació. Però, a partir de principis del segle XIX, va començar a despertar-se l'interès per l'educació i això va ser degut a les noves necessitats que plantejava la societat. Per tant, a partir d'aquest moment va ser necessari resoldre socialment el problema de la cura dels infants com a conseqüència de tres factors: les grans migracions, l'increment considerable de la població i la incorporació de la dona al mercat laboral. Per aquest motiu, va aparèixer el que s'anomenava "guarderia laboral" sent el seu objectiu "guardar" els nens mentre les mares treballaven. Paral·lelament, també sorgeixen les "guarderies amb caràcter assistencial" per atendre els fills de les persones més desfavorides. Fins aleshores, tots aquests centres tenien un caràcter assistencial i en cap moment educatiu (Serra i Viquer, 1992; Martín i Thió, 2005). Segons Serra i Viquer, (1992), a mesura que es va anar avançant en les investigacions en l'àmbit de la psicologia es va començar a considerar la necessitat de crear escoles atès que es va entendre que els primers cinc anys de vida esdevenien molt importants pel desenvolupament de l'infant. En aquest moment, es va començar a reivindicar el caràcter

educatiu que tenen aquests centres i s'intenta substituir el concepte de "guarderia" pel d' "Escola Infantil".

En el nostre país, el naixement de l'educació infantil com a tal té origen el 1987, quan el Ministeri d'Educació i Ciència elabora el Projecte de Reforma de l'Ensenyament. En aquest, es pot veure que l'infant està considerat, des del moment en què neix, com a ésser amb dret a l'educació. En conseqüència, des del propi estat central, s'introdueix una nova etapa en el sistema educatiu anomenada "Educació Infantil" formada per dos cicles: el primer destinat als infants de zero als tres anys, i el segon, dels tres als sis anys (Serra i Viquer, 1992). No és, però, fins al 1990, amb l'aprovació de la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo (LOGSE), que apareix per primera vegada, a nivell legal, l'Educació Infantil com a tal. Uns anys més tard, concretament al 2001 s'aprova la Ley Orgánica de la Calidad de la Educación (LOCE) on es considera que el primer cicle d'Educació Infantil té com a finalitat la "*atención educativa y asistencial a la primera infancia*" (Martín i Thió, 2005, p.20). El 2006, amb la nova llei d'educació Ley Orgánica de la Educación (LOE) va tornar a aparèixer el nom d'Educació Infantil en el primer cicle i es va considerar com a "*etapa educativa con identidad propia*" (Martín i Thió, 2005, p.20).

Si fixem la mirada en les dades d'escolarització dels últims anys dels infants del primer cicle d'educació infantil, segons el Síndic de Greuges (2015), entre els cursos 2001/2002 i 2011/2012, hi ha un increment d'uns 40.000 infants escolaritzats en aquesta franja d'edat, a un ritme de 4.000 infants per any. Però, a partir del 2012, va disminuir a raó de 12.000 alumnes en tres cursos a causa de diversos factors. En primer lloc, degut a la baixa natalitat que i va haver entre l'any 2001 i el 2014 (ha disminuït en un 11,4% la taxa de natalitat). Aquest fet ha provocat que l'educació infantil de primer cicle hagi perdut un 12,7% de possible alumant. En segon lloc, a conseqüència de la crisi econòmica, l'increment de la població que està a l'atur ha reduït les necessitats de conciliació de la vida laboral i familiar i també que la situació econòmica de moltes famílies no els permeti accedir a l'educació. Per últim, la reducció de la despesa pública, fet que ha provocat que empitjorin les condicions d'accessibilitat econòmica a l'oferta educativa en molts municipis.

Relació entre la família i l'escola durant el període d'adaptació

Bronfenbrenner (1987) citat per Balcells (2011), va ser l'inspirador de la teoria ecològica del desenvolupament, i va centrar les seves investigacions a entendre i explicar quin rol tenen els diferents contextos que envolten a les persones en el seu desenvolupament. Aquesta teoria, pren a la família com el context més important de desenvolupament de la persona.

Bronfenbrenner (1987), afirma que tota persona interactua dins uns sistemes que s'interrelacionen, els quals fan referència als diversos contextos on es desenvolupa la persona al llarg de la vida. Segons la teoria bioecològica, els sistemes d'influència han quedat reduïts a tres: microsistema, mesosistema i macrosistema. El microsistema és el més proper a l'individu, això significa que la influència que té cap el seu desenvolupament és més forta i directa. Per tant, està format per aquelles relacions que té la persona amb l'entorn més immediat (p. ex. la família i l'escola). Seguidament, el mesosistema, fa referència a les relacions entre dos o més contextos (p. ex. la relació entre l'escola i la família). Finalment, el macrosistema, és el més llunyà de l'individu i fa referència a tot el conjunt de valors culturals, polítiques, creences, entre d'altres. Tanmateix, cal mantenir una relació bona entre l'escola i la família, ja que des del primer moment en què l'infant entra a l'escola les famílies hi estan presents al centre, i aquestes són els agents més influents en el desenvolupament de l'infant. També és important, ja que durant els primers anys, la família actua com a mediador en la relació del nen amb l'entorn i juga un paper clau que incidirà directament en el seu desenvolupament tan personal com social (Bolívar, 2006).

Per tant, si tenim present el que ens diuen Bronfenbrenner (1987) i Bolívar (2006), el més important i pel qual és imprescindible mantenir aquestes relacions, és per poder fer una bona intervenció, des de cada context, de forma coherent, ja que l'escola i la família són els principals àmbits de desenvolupament de l'infant. Hill i Taylor (2004) afegixen que la relació dels pares amb l'escola, a part d'incidir de manera positiva directament en desenvolupament del nen, també promou experiències positives pels infants que afavoreixen no només en el seu desenvolupament integral sinó que també en el dels pares. Per tant, un dels principals objectius dels docents ha de ser potenciar la relació amb les famílies per tal d'establir entre ambdues parts uns criteris educatius comuns. Un altre objectiu seria oferir models de relació i intervenció amb els nens així com ajudar a

entendre i conèixer la funció educativa de l'escola i que l'escola s'enriqueixi amb les aportacions de les famílies (Bassedas, Huguet i Solé, 1998; Oller, 2005).

Però si parlem d'escola bressol, un dels moments més important d'un infant que comença l'escolarització és el període d'adaptació. L'adaptació suposa per l'infant un moment clau en el seu desenvolupament. Primerament, se separa per primera vegada del seu nucli familiar i això li pot suposar un conflicte que ha de superar amb l'ajuda de les persones que l'envolten. També, al no controlar el nou espai on es troba, ja que és desconegut per a ell i, la sensació i la por que li provoca separar-se de les persones conegudes, pot fer que l'infant respongui a aquests canvis amb plors, angoixa i agressivitat, sentiments propis del període d'adaptació. Tanmateix, l'infant ha de sentir que pertany a un lloc significatiu on el context està representat tant per les persones que hi formen part com per l'espai en què es troba. Així mateix, la incorporació a l'escola, per l'infant és el primer contacte que té amb la societat (Alpi et. al., 2003 i Peses, 1995). Aquest període és un dels més importants i rellevants en la relació entre la família i l'escola i, al llarg d'aquest és necessari realitzar un conjunt d'actuacions per tal de facilitar-lo. Per les famílies, també és un moment molt difícil, ja que és un dels canvis més significatius des del naixement del seu fill. Aquest implica un canvi en les costums de l'infant, una reorganització de la vida familiar i la construcció de nous vincles. Per l'infant, significa un canvi molt important en la seva vida i modifica la percepció del món, ja que s'han d'adaptar a nous espais, a establir nous vincles i a formar part d'un nou context amb una nova organització (Quinto, 2010). Per aquest motiu cal que tot l'equip del centre reflexionin sobre com facilitar i acollir a les famílies i als infants que comencen l'escola, però també ha de pensar quin serà el paper o el rol que adoptarà el docent durant aquest procés, ja que no només s'han d'adaptar les famílies i els infants a aquesta situació sinó que també ho han de fer els docents (Oller, 2005). Febrer i Jansà (2010), també afirmen que durant l'adaptació és important que s'adaptin a aquesta nova situació els altres agents que formen part de la comunitat educativa, com seria el cas de les educadores complementàries, de les cuineres, de la direcció, de la coordinació. Per tot això, i com diu Busquets (2000), cal que l'escola busqui aquells canals o recursos que ajudin a conèixer-se, a aprendre, a millorar, en definitiva, a establir lligams entre la família i l'escola. Però, tot i tenir presents aquests altres agents, cal que no oblidem que els protagonistes principals d'aquest període són: els infants, ja que per primera vegada formaran part d'una comunitat diferent de la familiar; les famílies, ja que fins aleshores han sigut l'única figura de referència per

l'infant de la qual ara es comença a separar; les educadores, que seran el nou referent per l'infant en el context escolar i també contribuiran a facilitar aquesta separació oferint-li la confiança necessària; i, l'espai on es durà a terme aquest període el qual haurà estat organitzat i pensat per i per a aquelles persones que l'ocuparan (Alpi et al., 2003).

Per tal que la comunicació i la relació entre ambdós agents sigui el més favorable per l'infant i pel seu desenvolupament és necessari utilitzar tots aquells mecanismes o canals. Existeixen diferents maneres de per poder-ho aconseguir. Seguint la classificació que fa Oller (2005), trobem dos tipus de canals: l'oral i l'escrit. Com diuen Palacios i Paniagua (2005), pel que fa al canal oral, per una banda, trobem el contacte diari. Aquest és molt important durant l'etapa d'infantil (dels 0 als 6 anys), ja que permet que l'infant vegi que els adults de referència mantenen una relació entre ells, i també per a què tan les famílies com els professionals tinguin la suficient informació de l'altre per tal d'entendre la conducta de l'infant. Per altra banda, trobem les entrevistes individuals, les quals permeten intercanviar informació o inquietuds sense haver de córrer, ja que pots parlar amb més profunditat i tranquil·litat sobre l'infant. Aquestes entrevistes, és molt important dur-ne a terme una abans de començar l'escola, no només per intercanviar la informació referent a l'infant, sinó que també permet tenir un primer contacte entre les famílies i l'educadora abans de l'inici del curs. Però, durant el curs no s'ha de limitar el nombre d'entrevistes que es poden fer sinó que, en el moment en què una de les parts cregui oportú realitzar-ne una, es pugui dur a terme. Oller (2005), afegeix que les entrevistes no haurien de ser interrogatoris o llistats de queixes sinó que s'haurien de tractar aspectes referents al nen i al seu desenvolupament. Un altre canal de relació, és les reunions del grup classe, on es transmet informació més general que afecta a tot el grup o es comparteixen inquietuds o experiències per part d'ambdues parts (Palacios i Paniagua, 2005). Quan al canal escrit, trobem la informació del centre i els informes. Generalment, la informació referent al centre es proporciona a les famílies a través de circulars i fulles informatives que es faciliten de manera periòdica. En els informes, el que es comunica és l'evolució individual de l'infant (Oller, 2005).

Segons Oller (2005), és important que durant el període d'adaptació facilitem en tot moment la informació necessària a les famílies sobre l'escola i el seu funcionament. Tanmateix, cal que expliquem molt bé a les famílies, els aspectes més importants a tenir en compte durant l'adaptació dels seus fills. Cal que el contacte previ que mantinguin les

famílies amb l'escola o l'educadora sigui el més positiu possible perquè a partir d'aquest primer contacte és quan es va creant la confiança mútua. Tanmateix, és necessari que els docents prevegin les possibles reaccions que puguin tenir els infants, anticipin els horaris i la manera d'acomiar-se a les famílies, els expliquin bé tot el que comporta l'adaptació i estableixin un diàleg amb les famílies que els tranquil·litzi. Altrament, per facilitar l'adaptació de tots, hem de donar l'oportunitat a les famílies d'expressar el que senten i les seves inquietuds davant aquest nou moment. Com diu Busquets (2000), és molt important el contacte diari amb les famílies encara que aquest tipus de comunicació sigui poc formal, però durant aquest procés de canvi es tracta d'una relació imprescindible. De fet, com més informació li donem a les famílies sobre el dia a dia, més seguretat els estarem transmetent. Com diu Vila (2000), cal que des de l'escola, es doni resposta a totes les necessitats que tenen les famílies en relació a aquest període per tal de fer més fàcil l'adaptació. Casalé i Rus (2003), afegeixen que és important que les famílies siguin conscients de les necessitats dels seus fills per tal de poder comunicar-les a la mestra i, d'aquesta manera, podrà donar resposta a totes les necessitats dels infants. Per poder fer això, és important que coneguem com és l'infant i, aquesta informació ens l'han de proporcionar anteriorment els pares a través d'una entrevista individual. Per tal que l'adaptació sigui el més fàcil possible, és important que l'educador conegui els pares i a través d'ells podran conèixer els seus fills pel que fa els seus ritmes i els seus hàbits així com les maneres de fer les diferents rutines que tenen a casa. Segons Conde (1982), és important que els educadors coneguin molt bé els ritmes dels infants, les seves costums, les seves peculiaritats, per tal de poder-se emmotllar-se a cada nen tenint en compte tots aquests aspectes i així poder fer que el canvi sigui més gradual, progressiu i fluït. Respecte als infants, és important que coneguin des del primer moment tot allò que formarà part del seu dia a dia a l'escola, sigui la mestra, els espais o la resta de personal de l'escola, però aquest primer contacte és important que sigui previ a quedar-se sol a l'escola i en tot moment ha de ser acompanyat de les persones que estima (pares, avis). També és important que els primers dies no entrin tots els alumnes alhora sinó que cal marcar uns horaris per tal que no es trobin junts a l'aula i a poc a poc anar ajuntant els diferents grups i allargant els horaris (Oller, 2005).

Després de veure què diu la literatura respecte a la importància de tenir una bona relació entre la família i l'escola i la importància que té per l'infant fer una bona adaptació a l'escola, amb aquesta recerca ens hem proposat com a finalitat saber com és la relació

que tenen les famílies i els docents durant el procés d'adaptació dels infants a l'escola bressol en tres escoles bressol. En concret, volíem: (a) saber quin és el grau de satisfacció que tenen les famílies i l'escola pel que fa a aquesta relació; (b) conèixer com se senten les mestres i les famílies durant el període d'adaptació; (c) saber de quina manera gestionen les mestres o l'escola aquesta relació; i, finalment (d) saber quins recursos tenen les escoles per tal que aquesta relació sigui la millor possible.

Mètode

El tipus d'estudi que s'ha dut a terme és el de recerca descriptiva. El paradigma en el qual s'inscriu l'estudi de recerca és l'interpretatiu, ja que es comprèn i s'interpreta la realitat. Es tracta d'un estudi transversal, ja que les dades s'han recollit en un moment determinat. Tanmateix, s'ha realitzat un estudi de camp per què s'ha anat directament a la realitat que hi ha actualment.

Mostra

En aquesta recerca han participat tres escoles bressol del Maresme, les quals totes són de titularitat pública. L'escola 1 és l'Escola Bressol "La Bressoleta" de Vilassar de Mar; l'escola 2 és l'Escola Bressol Can Roure de Vilassar de Dalt; i, l'escola 3 és l'Escola Bressol La Riereta de Mataró. De cada escola es va demanar la participació tan dels mestres com de les famílies. En total es van proporcionar 150 qüestionaris per les famílies i 35 qüestionaris per les mestres en les tres escoles bressol. Finalment, hem aconseguit 74 respostes per part de les famílies i 17, per part dels mestres. Això vol dir que hi ha hagut un 50% de participació en ambdós agents.

Respecte a les famílies que han col·laborat, 11 són homes i 63 són dones. La franja més nombrosa d'edat dels participants és d'entre 36 i 45 anys. Pel que fa als mestres, el 100% dels participants són dones. La franja d'edat més nombrosa d'aquestes és d'entre 36 i 45 anys i la mitjana d'anys d'experiència en el sector és de 21 anys. Quant a la titulació que tenen els participants, 8 individus són tècniques d'Educació Infantil; 2, són diplomades en Educació Infantil i Especial; 6, són diplomats en Educació Infantil; i, 1, és tècnica d'Educació Infantil i diplomada en Educació Infantil.

A la taula 1 consta el nombre de participants que hi ha hagut a cada escola.

Taula 1: Nombre de participants de cada sector segons el gènere.

	MESTRES (Dones)	FAMÍLIES	
		Home	Dona
Escola 1	2	1	17
Escola 2	9	4	19
Escola 3	6	6	27

Instruments

Per poder donar resposta als diferents objectius marcats en començar la recerca, es va considerar la utilització d'un qüestionari. Tot i elaborar dos models de qüestionaris, l'estructura d'aquests és molt similar i la majoria de preguntes són similars, únicament en el cas del qüestionari per les mestres es van afegir algunes preguntes més (vegeu model per les famílies a l'annex 1 i el model per les mestres a l'annex 2). A l'inici del qüestionari, hi ha una petita introducció on es presenten als investigadors que estan fent la recerca, s'exposa el motiu de la recerca així com els objectius d'aquesta. Tanmateix, en aquesta introducció es deixa clar el tipus de tractament que es farà de la informació que proporcionin els participants de la recerca així com el temps estimat que els comportarà respondre al qüestionari. Finalment, s'agraeix d'antuvi la seva participació. Després de la introducció, es demana al participant que faciliti algunes dades demogràfiques. A continuació, consten les diverses preguntes que donen resposta als objectius. En el cas del model per a mestres, hi ha quinze preguntes, i en el model per a les famílies, hi ha dotze preguntes.

En ambdós models hi ha preguntes de resposta tancada per tal de poder fer una comparació més acurada, però també hi ha preguntes de resposta oberta per tal de conèixer amb més profunditat què pensen sobre diversos aspectes. Juntament amb el qüestionari, es facilità un document de consentiment informat (vegeu annex 3) que la persona que participà en la recerca va haver de signar per tal d'autoritzar a la persona

investigadora a poder utilitzar la informació que proporcionés a través dels qüestionaris per a poder realitzar la investigació.

Procediment

En primer lloc, vam contactar amb les escoles i vam enviar la carta de presentació (vegeu annex 4) on se'ls explicava en què consistia la nostra recerca i se'ls demanava la seva col·laboració en la investigació que s'anava a dur a terme. Un cop rebuda la confirmació per part de les escoles, vam portar els qüestionaris personalment per tal que el nombre de respostes fos més alta. En tercer lloc, un cop finalitzat el termini per a respondre els qüestionaris, els vam recollir també personalment per tal de començar a fer l'anàlisi de dades.

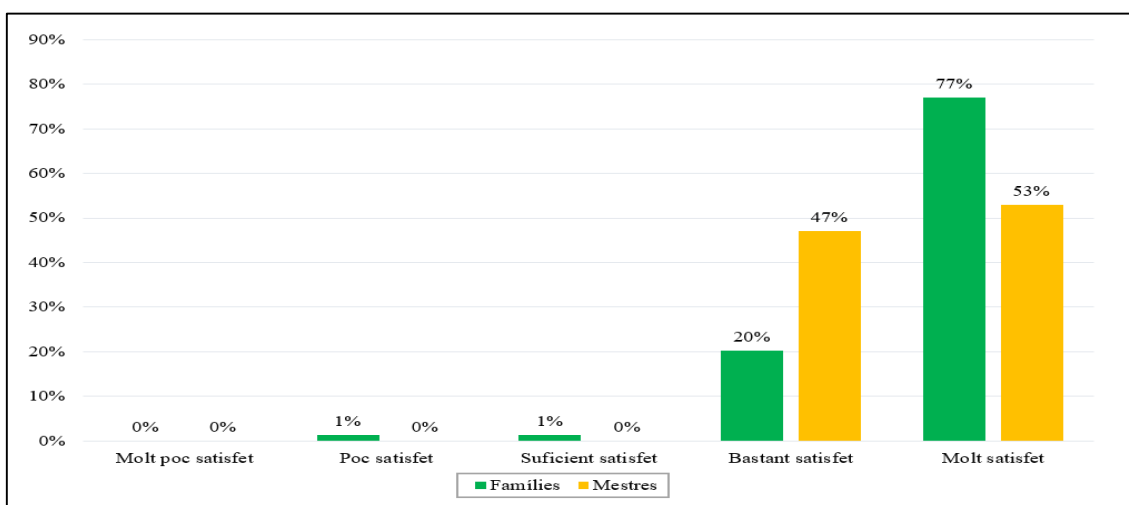
Un cop recollides i buidades les dades en una matriu de dades amb l'ajut del programa Microsoft Excel Worksheet versió 2013, vam procedir a l'anàlisi a partir dels objectius que ens vam plantejar inicialment. Degut a que hi havia preguntes de caràcter qualitatiu i preguntes de caràcter quantitatiu, es va haver de fer dos tipus d'anàlisi.

Resultats

Objectiu 1: Saber quin és el grau de satisfacció que tenen les famílies i l'escola respecte a la relació.

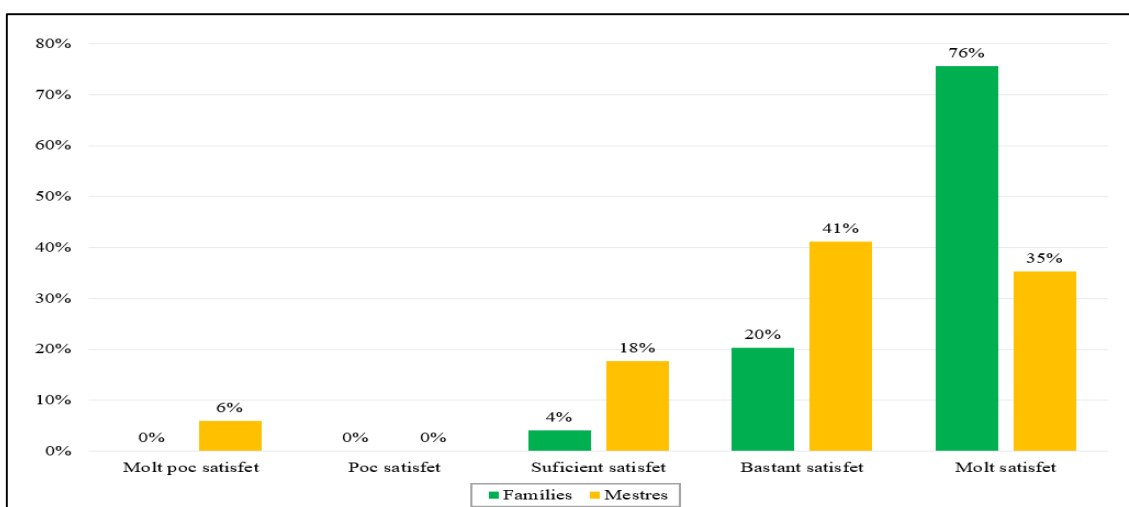
Pel que fa al primer objectiu marcat a l'inici de la recerca, es van realitzar una sèrie de preguntes sobre diferents aspectes o moments per tal de saber si els participants estan satisfets o no quan a la relació que tenen entre ambdues parts. Primerament es va preguntar a les famílies i a les mestres, quin grau de satisfacció tenien respecte a la relació que mantenen entre elles en general. Com es pot veure a la figura 1, pel que fa a les famílies, un 77% estan molt satisfetes quan a la relació que hi ha amb l'escola, un 20%, ho està bastant i, el 2% restant ho està entre suficient i poc satisfeta. En canvi, pel que fa a les mestres, veiem que la opinió gairebé està dividida en dos. El 53% de les mestres està molt satisfeta amb aquesta relació i el 47% ho està bastant.

Figura 1: Grau de satisfacció de la relació entre la família i l'escola.

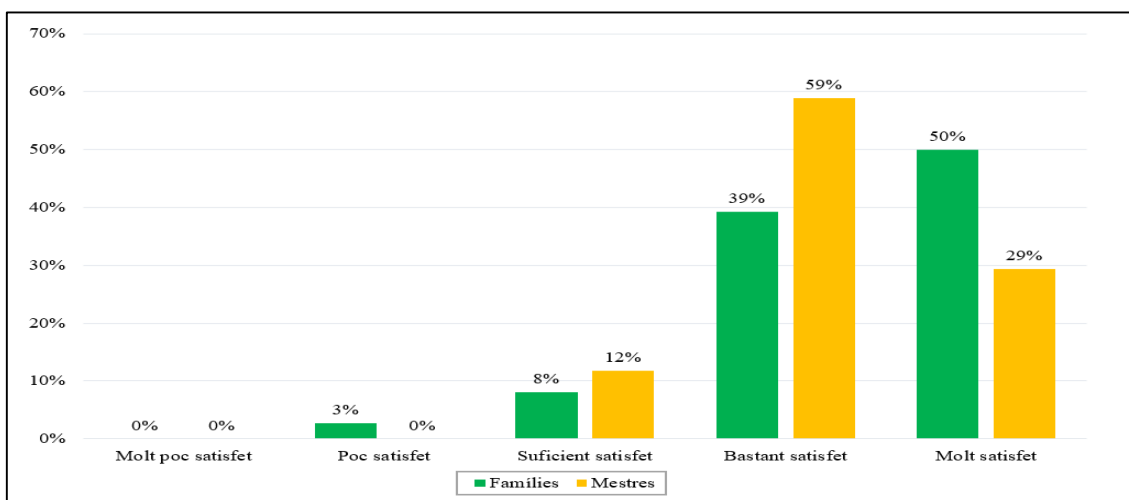
Seguidament, respecte al grau de satisfacció que tenen les famílies i les mestres pel que fa als moments que poden mantenir diàleg entre ells, al llarg del curs, és bastant desigual. Un 76% de les famílies estan molt satisfetes dels moments que poden parlar amb el tutor, el 20% està bastant satisfeta i, únicament el 4% ho està suficient. En canvi, pel que fa a les mestres, hi ha hagut diverses opinions. Un 35% de les mestres està molt satisfeta, un 41%, ho està bastant, un 18%, suficient i un 6% molt poc. En aquest cas podem veure que l'opinió de les famílies i de les mestres no concorda gaire, ja que gran part de les famílies estan molt satisfetes i creuen que ja està bé mentre que menys de la meitat de les mestres no ho està. Això fa pensar que la visió que es té des de dins i la que es té des de fora és bastant diferent (vegeu la figura 2).

Figura 2: Grau de satisfacció dels moments de diàleg.

A continuació, respecte als mitjans de comunicació que utilitzen des de la llar d'infants per a mantenir una relació amb la famílies, també hi ha discrepància quan a la satisfacció vers els mitjans que fan servir per a comunicar-se entre ells. Com es pot veure a la figura 3, el 50% de les famílies estan molt satisfetes amb els mitjans utilitzats, el 39% ho està bastant i el 11% restant ho estan suficient o poc satisfetes. En canvi, només un 29% de les mestres està molt satisfeta, un 59%, ho està bastant i un 12% està suficientment satisfeta.

Figura 3: Grau de satisfacció dels mitjans de comunicació utilitzats a la llar d'infants.

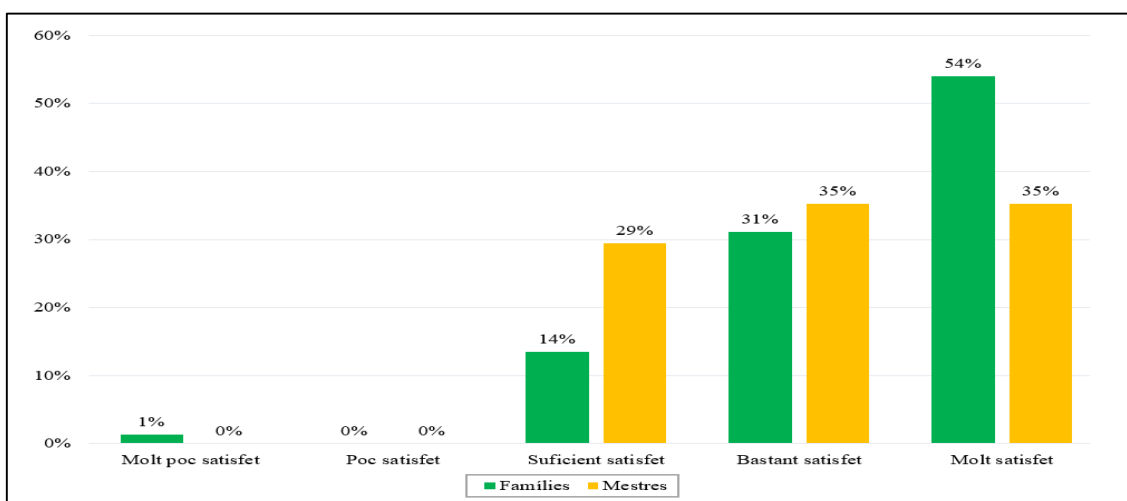

Un cop analitzades aquestes tres preguntes, podem afirmar que en general ambdós agents estan bastant o molt satisfets de la relació que mantenen entre ells.

Objectiu 2: Conèixer com se senten les mestres i les famílies durant el període d'adaptació.

Respecte al segon objectiu, hem plantejat diverses preguntes. Primerament, vam preguntar quin era el grau de satisfacció que tenien tant les mestres com les famílies respecte el període d'adaptació. Primerament, com podem veure a la figura 4, pel que fa a les famílies un 54% està molt satisfeta respecte el període d'adaptació, un 31% ho està bastant, un 14%, està suficient satisfeta i únicament un 1% està molt poc satisfeta. Pel que fa a les mestres, trobem que el 35% està molt satisfeta, un altre 35% ho està bastant i, un 29% ho està suficient.

Figura 4: Grau de satisfacció del període d'adaptació de les mestres i de les famílies.

Una de les principals preocupacions que tenen les famílies és el fet de separar-se dels seus fills, ja que en la majoria dels casos és la primera vegada que el nen se separa de la família. Per part de les mestres, una de les inquietuds que tenen abans de començar el curs és poder conèixer prèviament a les famílies i els nens. Una altra preocupació que tenen tant les famílies com les mestres durant el període d'adaptació és saber si des de l'escola es podran cobrir de manera positiva totes les necessitats bàsiques del nen. Un altre neguit que tenen en comú és saber si les mestres podran donar la màxima resposta a totes les necessitats i neguits que tingui la família durant el període d'adaptació a través del contacte diari. Tanmateix, les mestres també donen molta importància al fet de transmetre confiança, tranquil·litat i seguretat tant a les famílies com als nens per tal de fer l'adaptació més fàcil a tots els implicats durant aquest període. Així mateix, hem vist que la màxima preocupació de les famílies és el benestar del seu fill, és a dir, que estigui content, atès i a gust a l'escola. Altrament, a les famílies també els preocupa si el seu fill es relaciona amb la resta de nens i amb les mestres de l'escola. Per exemple, pel subjecte 8 el seu neguit principal és "si s'ha relacionat amb els nens".

Finalment, una altra preocupació per part de les famílies és l'organització de l'espai, ja que en alguns casos s'han trobat que l'espai on estava el seu fill no acabava de ser el més adequat a la seva edat pel fet que durant l'adaptació no estava a la seva aula, ja que eren pocs infants i ajuntaven grups per tal que hi hagués més mestres dins de l'aula i així poder

atendre millor a tots els infants i a les seves famílies. Aquest fet el podem veure reflectit a la resposta que ens dona el subjecte 48 *"l'espai estava poc pensats pels més petits durant l'adaptació"*. I, les mestres, també els preocupa el que té a veure amb l'organització però més enfocat als torns d'entrada a l'escola durant aquest període, ja que han de procurar que no hi hagi una gran acumulació de pares a l'aula. D'aquesta manera, el fet d'haver menys infants i pares a l'aula permet fer una atenció més individualitzada de cada nen i família.

Objectiu 3: Saber de quina manera gestionen les mestres o l'escola aquesta relació.

Per tal de donar resposta a aquest objectiu, vam preguntar tant a les famílies com a les mestres en quins moments podien mantenir una conversa, és a dir, al llarg del dia o del curs quan podien mantenir contacte, ja sigui per demanda del tutor o de la família. Tanmateix, se'ls va preguntar si creien que la relació en general que tenen entre elles és suficient quant a la quantitat de vegades que poden mantenir aquest contacte i quant a la qualitat d'aquesta relació.

Primerament, hem pogut veure que el 100% de les famílies i de les mestres creuen que la quantitat de vegades que poden mantenir una conversa és suficient però, de les 74 famílies que han participat 1 creu que la qualitat d'aquesta relació no és suficient i, de les 17 mestres que han col·laborat, 2 creuen que tampoc ho és. Tot i això, el 99% de les famílies i el 88% de les mestres creuen que la qualitat de la relació és bona.

Seguidament, podem veure que quan es pregunta pels moments en què poden mantenir diàleg, hi ha diverses opinions en ambdues parts. Pel que fa a les famílies, el 99% afirmen que poden parlar entre ells en el moment de la recollida i el 86% de les famílies també diuen que poden fer-ho en el moment de l'entrada. El fet que hi hagi més participants que afirmen que poden mantenir contacte en el moment de la sortida que no pas en el d'entrada, pot ser deguda a què en molts casos no són els pares els qui porten els infants a l'escola bressol i, en aquesta recerca són els pares els que han respost el qüestionari. Tanmateix, el 91% de les famílies també diuen que poden fer-ho a través d'una entrevista individual i, el 80% d'aquestes també afirmen que ho poden fer a través de les reunions de pares. Respecte a les mestres, el 100% de les participants afirmen que poden relacionar-se amb les mestres elles durant les entrades, les sortides, a través de les entrevistes individuals i les reunions de pares.

Després d'analitzar aquestes preguntes, podem veure que des de l'escola es té una percepció bastant diferent de la que tenen les famílies pel que fa als moments en que poden mantenir diàleg o conversa entre ambdues parts. Aquest fet és degut a que al ser l'escola qui facilita aquests moments, les mestres tenen molt present quan poden parlar amb les famílies però, en el cas de les famílies, no tenen en compte alguns dels moments en què poden parlar amb la mestra, sigui perquè ho desconeixen o perquè no en fan ús i, aleshores, no ho tenen present.

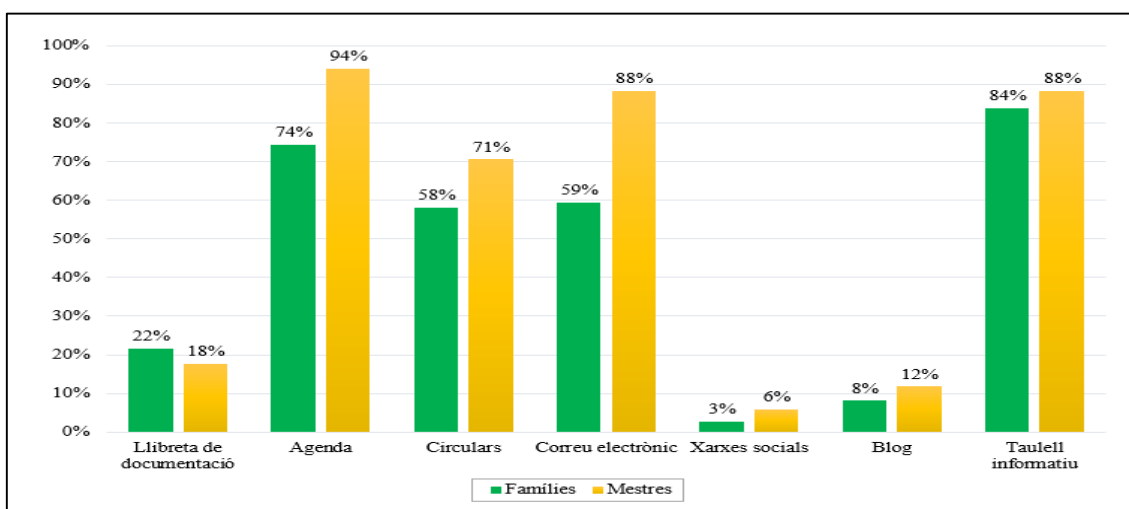
Finalment, després de l'anàlisi de la pregunta sobre si creien que la relació que mantenen amb l'escola respon a les seves necessitats com a famílies, podem afirmar que 72 de 74 creuen que sí ha respost de manera adient a les seves necessitats i que en tot moment s'han sentit acompanyades. Des de l'escola, 15 de 17 creuen que han donat bastant resposta a les necessitats que té la família durant aquest període.

Objectiu 4: Saber quins recursos tenen les escoles per tal que aquesta relació sigui la millor possible.

Quan al quart i últim objectiu, el 100% dels participants, tan mestres com famílies han afirmat que des de l'escola s'utilitzen diversos mitjans de comunicació per tal d'intentar que la relació entre l'escola bressol i la família sigui la millor possible. Tanmateix, des de l'escola es disposa de més recursos personals durant aquests primers dies per tal que l'atenció cap a les famílies i els nens sigui el més individualitzada possible.

Pel que fa a quins mitjans de comunicació utilitza l'escola, com podem veure a la figura 5, els més nombrosos per part d'ambdues bandes són l'agenda, el taulell informatiu, les circulars i el correu electrònic. Tot i que, en el cas dels dos últims, hi ha una gran diferència entre el que opinen les famílies (un 58% pel que fa a les circulars i 59%, el correu electrònic) i el que opinen les mestres (71% pel que fa a les circulars i 88%, el correu electrònic) sobre la utilització d'ambdós mitjans. En canvi, hi ha molt poca utilització de les xarxes socials i dels blocs. Finalment, pel que fa a la llibreta de documentació, tot i ser més alta que aquests dos últims, el percentatge no és gaire elevat.

Figura 5: Gràfic de barres comparatiu sobre quins mitjans de comunicació utilitza l'escola.

A més, també es va preguntar per a què s'utilitzaven aquests mitjans i les respostes van ser molt variades. Inicialment, la majoria dels participants van dir que la principal finalitat era comunicar el dia a dia del nen, és a dir, l'alimentació, el descans i les defecacions així com les incidències que hagin pogut haver-hi al llarg del dia (salut, mossegades, comportament, etc.). També, un dels usos d'aquests mitjans és la comunicació de les activitats que s'han dut a terme durant el dia així com futures celebracions, dates importants o reunions que es duran a terme a l'escola. Finalment, a través d'aquests mitjans també es demana la col·laboració de les famílies quan han de portar algun material per realitzar diverses activitats o també se'ls informa sobre els cobraments que s'efectuaran pròximament.

Altrament, des de l'escola també es fa ús d'altres recursos durant aquest període. Les escoles que han col·laborat en aquesta recerca disposen de més personal a cada aula durant l'adaptació. Aquest suport el realitzen educadores de suport, que en molts casos són les mateixes educadores que acudeixen a l'aula durant l'hora de dinar i del descans, però també hi ha auxiliars en aquelles aules que necessitin encara més ajuda això com també en alguns casos la directora entra a aquelles aules més complicades. Tot i tenir aquests recursos, algunes famílies creuen que no és suficient, sobretot durant aquests primers dies on molts infants necessiten atenció així com les seves famílies.

Discussió

Tal com diu Oller (2005), és molt important que des de l'escola es transmeti confiança i seguretat a les famílies durant els primers dies d'escola per tal que aquestes ens puguin expressar tot allò que els preocupa d'aquesta nova etapa. Amb tot això estan totalment d'acord les mestres que han participat en aquesta investigació i, deixen clar que a part de transmetre confiança i tranquil·litat a les famílies, també ho han de transmetre als nens per tal de facilitar el canvi que suposa el anar per primera vegada a l'escola. Per poder arribar a tenir aquesta confiança, com diu Busquets (2000), és molt important mantenir un cert contacte diari durant aquest període per tal de compartir aquells neguits que van sorgint al llarg dels dies, tant per part de les famílies com per part de les mestres. En la mateixa línia, les famílies participants han esmentat que el seu principal neguit és saber si des de l'escola es cobriran totes les necessitats bàsiques del seu fill. Per tant, com també afirma Busquets (2000) en relació a l'esmentat anteriorment, cal que des de l'escola facilitem tota la informació possible sobre com ha estat el seu fill a l'escola per tal que les famílies estiguin més tranquil·les i segures que el seu fill està ben atès i que s'estan cobrint totes les necessitats bàsiques que té.

Les mestres, van manifestar una altra preocupació respecte a l'organització i la logística dels primers dies d'escola pel que fa als horaris d'entrades i sortides durant el període d'adaptació. Com diu Oller (2005) és important que durant els primers dies no entrin tots els infants alhora sinó que s'han d'estipular uns torns i horaris amb la finalitat que no es trobin tots els infants el mateix dia i a la vegada dins de l'aula, sinó que s'ha d'intentar que aquesta entrada sigui progressiva i sense acumulacions. Amb això també estan d'acord les mestres que han participat i manifesten que així ho fan a les seves escoles. Agrupen els infants en diversos grups i cada un té un horari diferent per tal que no hi hagi una gran acumulació de pares a l'aula i es puguin atendre millor les necessitats de cada infant. D'aquesta manera, també poden parlar més estona amb cada família sobre com estan anant aquests primers dies, com ho està portant el nen i com ho estan portant elles.

Quan als moments en què es pot mantenir diàleg entre l'escola o tutor i les famílies, tant Oller (2005) com Palacios i Paniagua (2005) coincideixen amb el que ens diuen les mestres i les famílies sobre els moments de contacte que hi ha actualment a les escoles. Aquests moments són, principalment, les entrades i sortides dels infants de l'escola, és a

dir, el que podem considerar com a contacte diari; i, les entrevistes individuals o les reunions de grup, és a dir, aquells moments en què es parla amb més profunditat sobre l'infant i tot el que té a veure amb el seu desenvolupament. Així mateix, també coincideixen els autors amb el que diuen els participants sobre quins són els diversos mitjans que utilitzen a l'escola bressol per a mantenir comunicació. Aquests mitjans són les circulars o fulls informatius i els informes. Però, a més a més, les mestres i les famílies afegeixen l'agenda, les xarxes socials, el correu electrònic i la llibreta de documentació com a mitjans de comunicació que utilitzen per informar a les famílies del dia a dia de l'infant així com per explicar quines activitats han dut a terme durant el dia.

Conclusions

Per concloure, hem pogut veure que actualment a les escoles es té molt present la importància de tenir una bona relació entre l'escola o el tutor i les famílies, especialment durant el període d'adaptació. Li donen molta importància a aquesta relació, ja que l'adaptació és un moment clau en el desenvolupament de l'infant i cal que tot l'equip que treballa a l'escola, no només els docents, sigui molt conscient que el període d'adaptació és un moment molt difícil per la majoria dels infants i també per les famílies. Per tant, des de l'escola s'ha de transmetre tota la confiança i seguretat possible a les famílies i als nens per ajudar a què aquest període sigui el més fàcil per a tots. Tanmateix, hem comprovat que en tot moment s'intenta donar la màxima resposta a tots els neguits que té la família així com a les necessitats que té cada infant. Per tot això, és essencial que tant l'escola com les famílies tinguin una bona comunicació entre elles per tal de poder realitzar una adaptació el menys difícil per a tots els agents que hi entren en joc, és a dir, per l'infant, per les famílies i pel personal docent i no docent de l'escola. Així mateix, hem vist que és molt important que hi hagi una bona coordinació i organització pel que fa a la gestió per part de l'escola per tal que tot aquest període vagi el millor possible, és a dir, organitzar els horaris de manera flexible, pensar uns espais atractius i acollidors i comptar amb l'ajuda de tot el personal de l'escola, sigui docent o no, ja que aquests dies cal que hi hagi moltes mans dins les aules per poder atendre a tots els infants de la millor manera. Finalment, cal que tant la família com l'escola vagin en una mateixa direcció per tal de poder fer una intervenció el més positiva per a tots.

Tot i arribar a aquestes conclusions, al llarg de la recerca ens hem trobat amb diverses limitacions. La primera limitació ha sigut en el moment d'elaborar els instruments, ja que

ha estat difícil elaborar uns qüestionaris ben complets per tal de poder fer una comparació més exhaustiva de les dades obtingudes per part dels dos agents que han col·laborat (famílies i mestres). Una altra limitació en què ens hem trobat ha sigut a l'hora d'aconseguir una gran quantitat de mostra per així poder obtenir uns resultats més reals. Ens hem trobat davant d'aquesta dificultat, ja que molts centres estaven preparant les jornades de portes obertes i això va fer que es declinessin cap a no participar en la investigació, tot i tenir interès en ella. Tanmateix, el fet de demanar la col·laboració de les famílies, també va ser, inicialment, una limitació, ja que fins a l'últim moment no vam saber quantes famílies de les diferents escoles que hi participaven voldrien col·laborar.

Tot i aconseguir al final una bona mostra, no s'ha pogut fer una recerca massa real per tal de saber com es troba aquesta relació en l'actualitat. Per tant, seria interessant poder comptar amb la col·laboració de més escoles bressol. Però també estaria bé poder-ho fer amb escoles bressol de fora de Catalunya per tal de conèixer com és aquesta relació a tot l'estat Espanyol, ja que en aquesta recerca només han participat escoles bressol catalanes. Per tant, aquest estudi pot obrir portes a futures recerques, primerament perquè és un tema del qual encara se'n pot parlar més i es poden millorar moltes coses perquè aquesta relació sigui encara més bona i permanent, però també per poder generalitzar més les dades obtingudes, sempre i quan puguin participar escoles bressol d'altres comunitats autònomes.

Finalment, aprofito per agrair primerament a les directores de les tres escoles bressol que han participat per la seva amabilitat i implicació. Tanmateix, agrair la col·laboració a les mestres d'aquestes escoles que han participat en aquesta investigació així com a les famílies que també han col·laborat en la recerca.

Referències bibliogràfiques

Alpi, L. et al. (2003). *Adaptación a la escuela infantil: niños, familias i educadores al comenzar la escuela*. Madrid: Narcea, s.a. de Ediciones.

Balcells, A. (2011). *L'impacte dels serveis i la relació professional en la qualitat de vida de les famílies amb fills amb discapacitat intel·lectual* (Tesis Doctoral, Universitat Ramon Llull, Barcelona, Espanya). Recuperat a

<http://www.tesisenred.net/bitstream/handle/10803/48719/Tesi%20Doctoral%20Anna%20Balcells%20Balcells.pdf?sequence=1>

- Bassedas, E., Huguet, T. I Solé, I. (1998). *Aprender y enseñar en educación infantil*. Barcelona: Graó.
- Bolívar, A. (2006). Família y escuela: dos mundos llamados a trabajar en común. *Revista de educación* (339), 119-146.
- Busquets, M. (2000). Família i escola bressol: una relació a vegades complexa. *Infància* (114), 5-8.
- Casalé, D. i Rus, E. (2003). La relació amb els pares a l'escola bressol. *Infància* (130), 16-19.
- Conde, M. (1982). El período de adaptación en la Escuela Infantil. *Cuadernos de pedagogía* (89).
- Febrer, I. i Jansà, E. (2010). Comença l'escola bressol, un procés de familiarització. *Infància* (176), 17-22.
- Hill, N.E. i Taylor, L.C. (2004). Parental school involvement and children's academic achievement. *American Psychological Society* 13(4), 161-164.
- Martín, L. i Thió, C. (2005). La escuela de la infancia. En M, Anton (Coord), S, Fusté, P, Llenas. et al. *Planificar la etapa 0-6. Compromiso de sus agentes y práctica cotidiana* (13-33). Barcelona: Graó.
- Oller, M. (2005). Las familias también cuentan. En M, Anton (Coord), S, Fusté, P, Llenas. et al. *Planificar la etapa 0-6. Compromiso de sus agentes y práctica cotidiana* (35-56). Barcelona: Graó.
- Palacios, J i Paniagua, G. (2005). Educación infantil. Respuesta educativa a la diversidad. Madrid: Alianza Editorial.
- Peses, S. (1995). Parlem d'adaptació: Els primers temps a l'escola bressol. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- Quinto, B. (2010). Educar en el 0-3. La práctica reflexiva en los nidi d'infancia. Barcelona: Editorial Graó.
- Serra, E. i Viguer, P. (1992). *Educación infantil. Un ambiente optimizador para niños de 0 a 3 años*. València: NAU llibres.
- Síndic de Greuges de Catalunya (2015). *Informe sobre la igualtat d'oportunitats a l'educació infantil (0-3 anys)*. Catalunya: Síndic de Greuges.
- Vila, I. (2000). Aproximación a la educación infantil: características e implicaciones educativas. *Revista Iberoamericana de Educación*. (22).

Annexos

Annex 1. Model del qüestionari per les famílies

Annex 2. Model del qüestionari per les mestres

Annex 3. Consentiment informat

Annex 4. Carta de presentació

Com és la relació família-escola durant el període d'adaptació a l'escola bressol?

Sóc estudiant de quart curs del Grau d'Educació Infantil de Blanquerna (Universitat Ramon Llull) i estic realitzant el meu Treball de Final de Grau. L'objectiu de la meva recerca és saber com és la relació entre l'escola i la família durant el període d'adaptació a l'escola bressol.

El qüestionari està format per dues parts. La primera part consta d'un seguit de preguntes corresponents a dades personals que facilitaran l'anàlisi dels resultats obtinguts al llarg del qüestionari. La segona part, està formada per 12 preguntes que ajudaran a respondre el meu objectiu de la recerca. Primerament, trobarà una pregunta inicial on ha de valorar del 1 al 5 el grau de satisfacció que té vers la relació amb l'escola. Seguidament, trobarà un seguit de preguntes on s'alternen dos tipus de qüestions: en unes ha de dir si està d'acord o no (sí/no) i en unes altres ha d'explicar què pensa respecte a diversos conceptes.

Respondre a aquestes preguntes només li suposarà uns 10 minuts com a màxim i el tractament de les respostes en tot moment serà anònim.

Gràcies per la seva col·laboració.

* **Necessari**

DADES PERSONALS

Gènere *

- Home
- Dona

Edat *

- Entre 18 i 25 anys
- Entre 26 i 35 anys
- Entre 36 i 45 anys
- Entre 46 i 55 anys
- Entre 56 i 65 anys

Edat del seu fill o fills que van a la llar d'infants *

.....

Titularitat de la llar d'infants*

- Privada
- Concertada
- Pública

QÜESTIONARI

1. Quin grau de satisfacció tens respecte a la relació amb l'escola? *

1	2	3	4	5
Molt poca	Poca	Suficient	Bastant	Molta
☐	☐	☐	☐	☐

1.1. Per què? *

.....

.....

.....

.....

2. La relació que teniu amb la llar d'infants és suficient en quant a les vegades que pots mantenir relació amb el tutor? *

- Sí
- No

3. I, en quant a la qualitat d'aquesta relació, creus que és suficient? *

- Sí
- No

4. En quins moments pots mantenir diàleg amb el tutor? *

Pots seleccionar més d'una opció

- A l'entrada
- A la sortida
- Entrevista individual
- Reunions de pares

Altres:

.....
.....
.....

4.1. Estàs satisfet dels moments en què pots mantenir un diàleg amb el tutor? *

1	2	3	4	5
Molt poc	Poc	Suficient	Bastant	Molt
☐	☐	☐	☐	☐

5. Des de la llar d'infants, utilitzen diferents mitjans de comunicació? *

- Sí
 No

6. Quins mitjans de comunicació utilitzen? *

Pots seleccionar més d'una opció

- Llibreta de documentació
 Agenda
 Circulars
 Correu electrònic
 Xarxes socials (facebook, twitter, instagram)
 Blog
 Taulell informatiu

Altres:

.....
.....
.....
.....

6.1. Estàs satisfet dels mitjans de comunicació que utilitzen a la llar d'infants? *

1	2	3	4	5
Molt poc	Poc	Suficient	Bastant	Molt
☐	☐	☐	☐	☐

7. Per a què s'utilitzen aquests mitjans de comunicació? *

.....
.....
.....
.....

8. Creus que la relació que has tingut amb la llar d'infants durant el període d'adaptació respon a les teves necessitats? *

- Sí
- No

8.1. Quines són aquestes necessitats o neguits que has tingut durant el període d'adaptació? *

.....
.....
.....
.....

9. La llar d'infants us va facilitar la suficient informació sobre com gestionen aquests dies d'adaptació per poder afrontar amb la màxima tranquil·litat aquest període? *

- Sí
- No

9.1. Quines pautes us van donar per afrontar aquests primers dies? *

.....
.....
.....
.....

10. Creus que la llar d'infants va disposar de suficients recursos personals per tal de facilitar l'adaptació dels infants/famílies/mestres? *

- Sí
- No

10.1. De quins recursos personals disposa la llar d'infants durant aquest període? *

(educadora de suport, auxiliar, vetlladora)

.....
.....
.....

11. De l'1 al 5, com valores el període d'adaptació que ha tingut el teu fill? *

essent 1 el més baix i 5 el més alt

1	2	3	4	5
Gens positiu	Poc positiu	Bastant positiu	Positiu	Molt positiu
☐	☐	☐	☐	☐

11.1. Per què?*

.....
.....
.....

12. Quines millores proposaries pel pròxim curs pel que fa a la relació amb la llar d'infants durant el període d'adaptació dels infants que comencin a la llar d'infants l'any que ve? *

.....
.....
.....
.....

Com és la relació família-escola durant el període d'adaptació a l'escola bressol?

Sóc estudiant de quart curs del Grau d'Educació Infantil de Blanquerna (Universitat Ramón Llull) i estic realitzant el meu Treball de Final de Grau. L'objectiu de la meva recerca és saber com és la relació entre l'escola i la família durant el període d'adaptació a l'escola bressol.

El qüestionari està format per dues parts. La primera part consta d'un seguit de dades demogràfiques que facilitaran l'anàlisi dels resultats obtinguts al llarg del qüestionari. La segona part, està formada per 16 preguntes. Primerament, trobarà una pregunta inicial on ha de valorar del 1 al 5 el grau de satisfacció que té vers la relació amb l'escola. Seguidament, trobarà un seguit de preguntes on s'alternen dos tipus: en unes ha de dir si està d'acord o no (sí/no) i en unes altres ha d'explicar que pensa respecte a diversos conceptes.

Respondre a aquestes preguntes només li suposarà uns 10 minuts com a màxim i el tractament de les respostes en tot moment serà anònim.

Gràcies per la seva col·laboració.

* **Necessari**

DADES DEMOGRÀFIQUES

Gènere *

- Home
- Dona

Edat *

- Entre 18 i 25 anys
- Entre 26 i 35 anys
- Entre 36 i 45 anys
- Entre 46 i 55 anys
- Entre 56 i 65 anys

Titulació*

.....

Anys d'experiència*

.....

Titularitat de la llar d'infants*

- Privada
- Concertada
- Pública

QÜESTIONARI

1. Quin grau de satisfacció tens respecte a la relació que mantens amb les famílies? *

1	2	3	4	5
Molt poc	Poc	Suficient	Bastant	Molt
☐	☐	☐	☐	☐

1.1. Per què?*

.....

.....

.....

.....

.....

2. La relació que tens amb les famílies és suficient en quant a la quantitat de vegades que pots mantenir aquesta relació? *

- Sí
- No

3. I, en quant a la qualitat d'aquesta relació, creus que és suficient? *

- Sí
- No

4. En quins moments pots mantenir aquest diàleg amb les famílies? *

Pot seleccionar més d'una opció

- A l'entrada
- A la sortida
- Entrevista individual
- Reunions de pares

Altres:

.....
.....
.....

4.1. Estàs satisfet dels moments en què pots mantenir un diàleg amb les famílies? *

1	2	3	4	5
Molt poc	Poc	Suficient	Bastant	Molt
☐	☐	☐	☐	☐

4.2. Creus que el temps que pots mantenir diàleg amb les famílies és suficient? *

1	2	3	4	5
Molt poc	Poc	Suficient	Bastant	Molt
☐	☐	☐	☐	☐

5. Utilitzeu diferents mitjans de comunicació a la llar d'infants? *

- Sí
- No

6. Quins mitjans de comunicació utilitzeu? *

Pot seleccionar més d'una opció

- Llibreta de documentació
- Agenda
- Circulars
- Correu electrònic
- Xarxes socials (Facebook, Twitter, Instagram)
- Blog
- Taulell informatiu

Altres:.....
.....
.....

6.1. Estàs satisfet dels mitjans de comunicació que utilitzeu a la llar d'infants? *

1	2	3	4	5
Molt poc	Poc	Suficient	Bastant	Molt
☐	☐	☐	☐	☐

7. Les famílies acostumen a tenir molts neguits durant aquest període d'adaptació?*

- Sí
- No

7.1. Quins acostumen ha ser els més comuns?*

.....

.....

.....

.....

.....

7.2. Creus que des de la llar d'infants els doneu suficient resposta a aquests neguits o inquietuds que tenen les famílies? *

1	2	3	4	5
Molt poc	Poc	Suficient	Bastant	Molt
☐	☐	☐	☐	☐

8. I, com a mestra, quins neguits vas tenir durant aquest període?*

.....

.....

.....

.....

.....

9. Com es va organitzar la llar d'infants durant els primers dies del període d'adaptació?*

.....

.....

.....

.....

.....

10. La llar d'infants facilita la suficient informació a les famílies per poder afrontar amb la màxima tranquil·litat aquest període? *

1	2	3	4	5
Molt poca	Poca	Suficient	Bastant	Molta
☐	☐	☐	☐	☐

11. Quines pautes o consells doneu a les famílies per afrontar aquests primers dies? *

.....

.....

.....

.....

.....

12. Creus que la llar d'infants va disposar de suficients recursos personals per tal de facilitar l'adaptació dels infants/famílies/mestres? *

Sí

No

13. De quins recursos personals disposa la llar d'infants durant aquest període? *

.....

.....

.....

.....

.....

13.1. Estàs satisfet dels recursos personals dels que va disposar el centre durant l'adaptació? *

1	2	3	4	5
Molt poc	Poc	Suficient	Bastant	Molt
☐	☐	☐	☐	☐

14. De l'1 al 5, com valoreu el període d'adaptació que tenen en general els infants de la vostra llar d'infants?*

essent 1 el més baix i 5 el més alt

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

14.1. Per què?*

.....
.....
.....
.....

15. Quines millores organitzatives proposaries pel pròxim curs pel que fa a la relació entre la llar d'infants i les famílies durant el període d'adaptació per aquells infants nous al centre? *

.....
.....
.....
.....
.....
.....

16. En què creus que podeu millorar els mestres i les famílies durant l'adaptació dels infants? *

.....
.....
.....
.....
.....

Annex 3. Consentiment informat

CONSENTIMENT INFORMAT PER LA PERSONA PARTICIPANT

Títol del Treball de Recerca “La importància de tenir una bona relació família-escola durant el període d’adaptació a la llar d’infants”

Investigador responsable (nom i cognoms): **Clàudia Abaurrea Gasull**

e-mail: **claudiaag@blanquerna.url.edu**

En el marc de la Facultat de Psicologia, Ciències de l’Educació i de l’Esport Blanquerna, Universitat Ramón Llull, estic cursant l’últim curs del Grau d’Educació Infantil i, actualment em trobo duent a terme el meu Treball de Final de Grau. La gran finalitat de la meua recerca és saber com és la relació entre l’escola i la família durant el període d’adaptació a l’escola bressol.

La vostra participació és clau i consistirà en respondre un qüestionari format per _____ preguntes.

El material i/o les dades obtingudes gràcies a la seva participació en aquest Treball de Recerca seran d’ús exclusiu intern de la Facultat de Psicologia, Ciències de l’Educació i l’Esport-Blanquerna. En el cas que fossin incloses en una publicació dins de l’àmbit acadèmic i científic complirien estrictament les condicions ètiques de confidencialitat exigides en una recerca d’aquestes característiques.

La persona participant ha de llegir i contestar les següents preguntes amb atenció (encerclar la resposta correcta):

- Ha llegit tota informació que li ha estat facilitada sobre aquest projecte? SÍ/NO
- Ha tingut l'oportunitat de preguntar i comentar qüestions sobre el projecte? SÍ/NO
- Ha rebut suficient informació sobre aquest projecte? SÍ/NO
- Ha rebut respostes satisfactòries a totes les preguntes? SÍ/NO
- Està d'acord en participar-hi? SÍ/NO
- Autoritza la seva participació en el projecte? SÍ/NO
- Autoritza la participació de les persones de les quals és responsable (en el cas d’una representació institucional)? SÍ/NO

Data:

Signatura de la persona participant (noms i cognoms entre parèntesi):

Exemplar per al participant / Exemplar per a l’investigador

Annex 4. Carta de presentació

Benvolgut / Benvolguda,

Sóc la Clàudia Abaurrea Gasull, alumna de quart curs del Grau d'Educació Infantil de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna (URL), i m'adreço a vostès per demanar-vos la col·laboració en l'estudi que estic duent a terme pel meu Treball de Final de Grau que té per objectiu saber com és la relació que tenen les famílies i els docents durant el procés d'adaptació dels infants a l'escola bressol.

En concret, el que necessitaria és que proporcioneu als docents de l'escola i a les famílies el sobre corresponent que us portaré de manera presencial, on hi ha una carta similar a aquesta, el qüestionari i un consentiment informat per a la persona participant, per tal de conèixer com es troba aquesta relació actualment. La seva col·laboració contribuirà a millorar la perspectiva que es té vers la importància de la relació entre la família i l'escola. Un cop hagin contestat el qüestionari, l'hauran de guardar dins del sobre, tancar-lo i tornar a l'escola. Un cop acabat el termini, tornaré a passar pel centre a recollir tots els qüestionari, els dels docents i els de les famílies.

Les dades que obtinguem seran guardades de forma confidencial i es preservarà el vostre anonimat.

Així doncs, us agrairia que us animéssiu a prendre part d'aquest projecte que estem convençuts que ajudarà a millorar la relació que hi ha entre la família i l'escola bressol, especialment durant el període d'adaptació.

Per a qualsevol informació i/o aclariment restem a la vostra disposició a l'adreça electrònica de claudiaag@blanquerna.url.edu. En els propers dies, em posaré en contacte amb vosaltres per tal de facilitar-vos més informació, conèixer el vostre interès en participar en la recerca, i si és del vostre interès per quedar en quin dia puc acudir a l'escola per lliurar-vos tot els documents.

Aprofito l'ocasió per a saludar-vos molt cordialment i espero comptar amb la vostra participació. Resto a l'espera de la teva resposta i gràcies d'antuvi.

Cordialment,

Clàudia Abaurrea Gasull